

ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистрационен индекс	Дата
ВСС-10514	03-10-2022

Български институт за правни инициативи
Ул. Г.С. Раковски 132А, ет. 3, София 1000
България
Тел. +359 2 930 80 84
www.bili-bg.org
office@bili-bg.org

Изх. №: ИПСН-255-031022

ДО

СЪДИЙСКА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН
СЪВЕТ

ВЪПРОСИ

Към кандидата за заемане на длъжността административен ръководител – председател на **СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, АЛЕКСАНДЪР ВЕЛИНОВ АНГЕЛОВ** на основание чл. 50 (1) от Наредбата за конкурсите за магистрати и за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт във връзка с чл. 194а, ал. 6 от ЗСВ (дата на събеседване 11.10.2022 г.):

ВЪПРОСИ КЪМ КАНДИДАТА:

1. Какво е Вашето мнение за течащата в публичното пространство дискусия за промени в Конституцията на Република България в частта за съдебната власт? Какъв е релевантният начин да се чуе мнението на магистратите в този процес?
2. Т. нар. „реформа на съдебната карта“ е в застой. Считате ли, че при евентуално нейно възстановяване, като част от нея може да бъде приложена концепцията за общностния съд?

3. Проблемът с неравномерната натовареност е повсеместен и все още не е намерена формулата, чрез която да се постигне баланс между отделните съдебни райони. Какви са Вашите виждания за въвеждане на инструменти (от нормативен и организационен характер) за постигане на по-равномерна натовареност между органите на съдебната власт и отделните магистрати.

4. Една от широко дискутираните теми в съдийските среди е тази за възнагражденията и начина на определянето им. Какво е Вашето мнение по въпроса - смятате ли, че разликата във възнагражденията между инстанциите е прекомерна? Необходимо ли е законово закрепване на критериите за определяне на възнагражденията на всички нива в системата, а не само на т.нар. „трима големи“?

5. Какво е Вашето мнение за Единната информационна система на съдилищата?

6. През 2016 г. в ЗСВ бяха приети промени, които закрепиха законово определени параметри на съдийското самоуправление. Вече изминаха повече от 5 години от действието на тези текстове. Какво е Вашето мнение за приложението им на практика? Как се реализира съдийското самоуправление в СРС – особено при положение, че в ОС трябва да вземат участие около 200 съдии /в зависимост от това дали има състави в продължителен отпуск/?

7. През настоящата година определени събития в един съд в страната доведоха до това 187 магистрати от страната от всички нива в съдебната система да изразят подкрепата си за свой колега чрез подписа, внесена в Съдийската колегия на ВСС. Какво е Вашето отношение – в качеството Ви на кандидат за мандат като административен ръководител на съд, по въпроса за правомощията на един административен ръководител по отношение на един редови съдия откъм прилагане на дисциплинарни мерки? По-конкретно – следва ли например към съдиите да се прилагат всички състави на дисциплинарни нарушения, посочени в чл. 187 от КТ от страна на административния ръководител на съда? И по-общо – къде е границата, която отделя реализирането на дисциплинарната отговорност на магистрата от произвола и административния натиск от страна на административния ръководител?

8. На стр. 17 от концепцията си посочвате, че за изминалия Ви мандат е имало случаи на медийни атаки срещу съдии, както и каква е била реакцията на ръководството на съда в подкрепа на тези магистрати – декларация в подкрепа на съдията и сезиране на ВСС за ситуацията. Как оценявате постигнатите резултати от тези реакции? Какво е Вашето отношение към съществуващата в медиите практика за даване на „право на отговор“ – има ли случай на магистрат от СРС, който да я е използвал, Вие като административен

ръководител искали и получавали ли сте право на отговор при наличие на не верни и подвеждащи твърдения в медиите за работата на СРС?

9. Смятате ли, че настоящата методика на ВСС за реакция при медийни атаки срещу магистрати е ефективна и защитава в достатъчна степен доброто име и професионалното достойнство на магистратите пред обществото и имате ли идеи как тя би могла да бъде подобрена?

10. В концепцията си сред трите мерки за поддържане на приемлива натовареност посочвате и изменения в подсъдността, каквито вече са реализирани и се очаква и за в бъдеще да продължат да бъдат реализирани вследствие на законодателни инициативи от страна на СРС и други съдилища. До тук постигнатите изменения в подсъдността и тези които планирате в бъдеще са отличен подход за краткосрочно менажиране на натовареността, но в дългосрочен план остава проблемът, че според доклад на Съвета на Европа върху европейските съдебни системи от 2020¹ България е сред страните в Европа с най-висок брой съдии на 100 000 души население – 31.8 /за сравнение: Румъния – 24.1; Гърция – 26.8; Албания -12.1; Турция – 15.6; Германия – 24.5; Белгия – 13.3; Нидерландия – 14.6; Италия – 11.6; Франция – 10.9 и средноаритметично за участвалите в изследването страни – 21.4 съдии на 100 000 души население/, а едновременно с това мнозинството от българските съдии са пренатоварени. Смятате ли, че възможно решение са по-съществени законодателни промени - напр. декриминализация и промяна на подсъдността по отношение на АХЕ-тата в областта на наказателното и административнонаказателното правосъдие и обособяване на определен клас юристи, които не са съдии, в рамките на съдилищата, които да поемат част от по-формалните производства – напр. по чл. 410 и 417 в областта на гражданското правораздаване, като така се разтоварят съдиите от част от настоящата си работа /предвид, че практиката за прехвърляне на определени категории дела от съдии към други класове юристи е основната практика, която позволява на страните в Европа с нисък брой съдии на глава от населението да постигат този резултат/?

10. На стр. 28 от концепцията си се застъпвате за продължаване на иновативната програма на СРС за запознаване на учениците с дейността на съда „Децата и съдът“. Когато тя стартира, дейностите по нея се изпълняваха постоянно през учебната година – беше въведена практика всеки клас, който има желание да си запазва час за посещение през сайта на съда. Колко често се случват посещенията по програмата по настоящем? Ученици от колко училища са посетили СРС от отпадането на ковид ограниченията и

¹ The CEPEJ Report on the evaluation of European judicial systems (Part 1), Council of Europe, September 2020.

възстановяването на присъствения учебен процес през тази година? Колко класа и съответно ученици очаквате да посетят СРС през настоящата учебна година? Как се извършва организацията на съдиите, които ще отделят внимание на децата? С какви дейности се ангажират децата в рамките на посещението си в съда – продължава ли практиката да се разиграват симулативни съдебни процеси?

Изказваме съжаление, че в рамките на срока за изпращане на въпроси към кандидатите за административни ръководители не беше публикуван протокол от ОС на съдиите в СРС. Запознаването с него със сигурност щеше да даде възможност за формулиране на още въпроси, които щяха да допринесат за още по-пълно представяне на кандидата.

С уважение,

Биляна Гяурова-Вегертседер

Директор

Български институт за правни инициативи